

rendszernek, mégpedig a török közeli szomszédságában, hisz Fehérvártól alig félórányi nyargalásra feküdt. Az 1543. évi hadjárat során Uláma bég megpróbálta Palotát is elfoglalni - egyes források szerint be is hódoltatta⁴. /Rónai Horváth Jenő: I.m.39.L./ - de a várat megtartani nem tudta. Még tovább súlyosbodik Palota helyzete az 1552. évi várháboruk során.

Az ekkor hatalma delelőjén lévő török birodalom óriási erőket mozgósított Magyarország meghódítására. Szokolovics Mehemed nagyvezir seregeivel Erdély erőit tartotta lekötve, amíg Ahmed pasa seregei ötheti ostrom után elfoglalták a magára hagyott Temesvárt, közben Khadum Ali basa 1552. április 11-én bevette Veszprém várát.⁵ /Rónai Horváth Jenő: I.m. 60.L./ Majd Drégelyt, Szécsényt, Hollóköt, Gyarmatot, hogy aztán az egyesült seregek Szolnok és Eger ellen forduljanak. Eger elfoglalásával szerették volna leválasztani a királyi Magyarországgal egyesülni akaró Erdélyt.

Az 1552. évi hadjárat - mivel Móric szász választó mintegy 11000 főnyi német haddal Győrött tétlenül időzött, és a magyar királyi trón megszerzése érdekében folytatott politikai manővereket⁶. /Acsády I.; A Magyar Nemzet Története V. Budapest 1897. 328.L./ a török számára óriási eredményeket hozott. A végvári rendszer olyan fontos várai estek el, mint Temesvár, Lippa, Arad, Szolnok, Veszprém. A hadjárat tervei szerint elfoglalandó várak közül egyedül Eger hős védői tudták megállásra kényszeríteni a törököt. A dunántúli végvári rendszerre különösen hátrányos volt, hogy Fehérvár után Veszprém is elesett. Palota vára teljesen az ellenség torkába jutott - egyaránt kiteve a veszprémi és a fehérvári török betöréseinek, támadásainak.

3. PALOTA A BALATON-FELVIDÉKI VÉGVÁRAK KÖZÖTT -A TÖRÖK HADMOZDULATAINAK FIGYELÉSE

Palota várát és tartozékait 1537. szeptember 30-án, Váradon kelt adománylevele szerint János király adományozta,⁷. /N.R.A.Fasc. 334. Nr.1 Kiadta Lukinich Imre: Podmaniczky Oklevéltár II. kötet 618-62LL/ Podmaniczky Jánosnak és fivérének, Podmaniczky Ráfáelnek érdemeikért és "hűségükért", amelyet a Vág menti harcokban bebizonyítottak. A Podmaniczky-testvérek beiktatása - az